

بررسی میزان آب مصرفی زراعت لوبیا در کشور

دکتر مهدی اکبری عضو هیات علمی ستاد موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی با همکاری آقایان ابوالفضل ناصری- محمد خرمیان- علی قدمی فیروزآبادی- ابوالفضل هدایتی پور- مهدی طاهری و امیر اسلامی، اعضای هیات علمی موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی در استان های مختلف طی پژوهشی با عنوان " تعیین آب مصرفی لوبیا در کشور"، میزان آب مصرفی این محصول را سطح کشور بررسی نمودند.

این تحقیق با هدف تعیین حجم آب مصرفی و عملکرد لوبیا در استان های خوزستان، فارس، لرستان، مرکزی، زنجان، آذربایجان شرقی، تحت مدیریت کشاورزان اجرا شد. بدین منظور ابتدا استان های اصلی تولید لوبیا شناسایی شدند سپس در استانهای انتخاب شده شهرستان های برتر تولید این محصول در نظر گرفته شد و در هر شهرستان تعدادی از منابع آبی/مزارع نمونه، حجم آب مصرفی مزارع لوبیا بدون دخالت در برنامه آبیاری آنها در طول فصل زراعی (۹۶-۱۳۹۵) اندازه گیری شد. نتایج نشان داد که میزان آب مصرفی در شهرستانهای مختلف متفاوت است و بسته به روش آبیاری، تعداد نوبت های آبیاری، شرایطی اقلیمی، شوری آب آبیاری از حدود ۵۰۰۰ تا بیش از ۱۵۰۰۰ متر مکعب در هکتار است. تعداد نوبت های آبیاری نیز متغییر و از ۵ نوبت آبیاری تا بیش از ۲۵ نوبت آبیاری بود. از نظر بهره وری آب بیشترین بهره وری آب در محصول لوبیا مربوط به روش آبیاری قطره ای بود، در حالی که روش آبیاری سطحی تجهیز و نوسازی شده کمترین مقدار بهره وری آب را داشت. متوسط میزان آب مصرفی در محصول لوبیا در کشور ۹۹۱۳ متر مکعب در هکتار بود. این محصول با عملکرد حدود ۲/۵۵ تن در هکتار و بهره وری فیزیکی ۰/۲۹ کیلوگرم در هکتار در سطح کشور تولید می شود. اگر چه نتایج نشان می دهد که بهره وری فیزیکی آب در این محصول پایین است، لیکن با توجه به قیمت این محصول در سطح کشور، کشت این گیاه از نظر اقتصادی برای کشاورزان مقرون بصرفه است.